

12.8.2005

SJKM

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2005-1543/396
Stn dnrr	
Saap./Anl.	16-08-2005

LAUSUNTO EHDOTUKSESTA HALLITUKSEN MAAHANMUUTTOPO- LIITTISEKSI OHJELMAKSI

Terke 2005-613

Työministeriö pyytää Helsingin kaupungilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen maahanmuuttopoliittiseksi ohjelmaksi. Terveyskeskus antaa kaupunginkanslialle luonnoksesta osaltaan virkamieslausunnon, koska terveyslautakunta kokoontuu syyskauden ensimmäiseen kokoukseen vasta lausuntopyynnön määräajan jälkeen. Terveyskeskus tuo lausunnossaan esille näkökulmia oman hallintokunnan toiminnan näkökulmasta

Terveyskeskus toteaa yleisluontoisena kommenttina lausuntoluonnoksen hallituksen maahanmuuttopoliittiseksi ohjelmaksi olevan erittäin kattavan ja monipuolisen. Luonnosvaiheessa olevassa ohjelmassa maahanmuuttoa/pakolaisia koskevat asiat kootaan yhteen. Luonnoksessa asioita kuvataan yleisellä tavoitteellisella tasolla, eikä konkreettisia toimintamuotoja kustannusvaikutuksineen ole vielä kuvattu. Eri yhteisöjen, elinkeinoelämän ja julkisen sektorin yhteistyön tiivistämistarve maahanmuuttoasioissa on nostettu esille luonnoksessa. Humanitaarisen maahanmuuton lisäksi ohjelmassa käsitellään kattavasti työperustaista maahanmuuttoa.

Luonnoksen politiikkalinjaus, jossa käsitellään varautumista työvoiman saatavuusongelmaan ja työperusteisen maahanmuuton edistämiseen on terveyskeskuksen toiminnan kannalta keskeinen kehittämisalue maahanmuuttopolitiikassa. Pääkaupunkiseudun terveydenhuolto kärsii lähes kaikkia terveydenhuollon ammattiryhmiä koskettavasta työvoimapulasta. Helsingin terveyskeskuksessa vaikein tilanne on lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan saannissa. Terveydenhuollossa on välttämätöntä varautua vaikenemaan työvoiman saatavuusongelmaan ja sen vuoksi työperustaisen maahanmuuton edistäminen esim. Virosta ja muualta Itä-Euroopasta tai myös Etelä-Euroopasta on perusteltua. Huomioitava on suomalaisen lainsäädännön edellyttävät pätevyysvaatimukset, tutkimusten vastaavuudet ja potilashoidossa vaadittava suo-

12.8.2005

menkielentaito. Eu-maiden terveydenhuoltoalan tutkintojen vastaavuudet ja Suomessa tarvittava lisäopintojen tarve on hyvin tiedossa. Suuri haaste on kielitaito. Suomessa vaadittavien tutkintovaatimusten lisäksi potilastyössä työskentelevältä edellytetään sellaista suomenkielen taitoa, että potilaan hoito ja ohjaus ei hoitavan henkilön huonon kielitaidon vuoksi huononnu tai vaarannu. Jos jostakin maasta rekrytoidaan systemaattisemmin lääkäreitä ja hoitajia Suomeen, niin heille tulee opettaa suomen kieltä jo ennen Suomeen tuloa. Suomen kielen perusopetusta ei voi edellyttää työnantajilta.

Helsingin terveystieteiden keskuksessa on jo jossain määrin rekrytoitu ulkomaalaistaustaista henkilökuntaa. Erityisesti ulkomaalaistaustaisia henkilöitä on palkattu laitoshuoltajan tehtäviin. Tosi asia on, että tulevaisuudessa erilaisia perus- ja avustavia tehtäviä hoitaa yhä useampi maahanmuuttaja. Heidät työpaikkakoulutetaan tehtävänsä. Kielitaidoksi riittää tyydyttävä suomenkielen taito. Edellytyksenä työskentelylle on, että he sioutuvat suomalaisen työelämän pelisääntöihin.

Sen sijaan lääketieteellisissä ja hoidollisissa tehtävissä toimivien tutkintovaatimukset on määritelty Suomen lainsäädännössä. Näitä säädöksiä noudatetaan rekrytoitaessa ulkomaisen tutkinnon suorittaneita henkilöitä. Lääkäreiltä/hammaslääkäreiltä edellytetään Terveystieteiden keskuksen oikeusturvakeskus myöntämään laillistusta Suomessa saadakseen harjoittaa ammattiaan täällä, samoin eriasteiselta hoitohenkilökunnalta edellytetään Terveystieteiden keskuksen oikeusturvakeskuksen myöntämää lupaa työskennellä Suomen terveydenhuollossa.

Ohjelman toimintapolitiikkalinjaus, jossa käsitellään monikulttuurisuuden ja syrjimättömyyden edistämistä, on tärkeä painoalue ulkomaalaisasioissa myös Terveystieteiden keskuksen näkökulmasta. Helsingissä monikulttuurisuus elää jo. Kaikkien hallintokuntien on panostettava omalla tahollaan monikulttuurisuuden hyväksymiseen ja syrjinnän ehkäisemiseksi. Jotta työn vuoksi Suomeen tulleet henkilöt viihtyvät täällä, on heidän koettava, että heidän etninen ja kulttuuritaustansa hyväksytään. Helsingin terveystieteiden keskuksessa on laadittu oma pysyväisohje Rasismin ja etnisen syrjinnän ehkäisemiseksi Helsingin terveystieteiden keskuksen toiminnassa. Lisäksi Terveystieteiden keskuksessa on käytössä myös kaupunkitasoinen Rasismin ehkäisy-ohje.

Luonnoksen toimintapolitiikkalinjaus, jossa käsitellään maahanmuuttajien opastamista/kotoutumisen tukemista, opiskelumahdollisuuksia on välttämätöntä ja siihen tulee panostaa sekä valtion että kuntatasolla. Jos työperustaista maahanmuuttoa kasvatetaan, tulee perehdys suomalaiseseen yhteiskuntaan, työelämään, kieleen ja kulttuuriin aloittaa jo

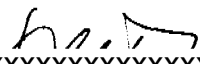

12.8.2005

maahanmuuttajan kotimaassa tai heti Suomeen saapumisen. Työperustaisen maahanmuuton tukemisessa tarvitaan valtion mukana oloa myös taloudellisessa mielessä, koska yksittäisellä työnantajalla ei välttämättä ole taloudellisesti mahdollista toteuttaa yleistä perehdytyskoulutusta/ohjausta. Maahanmuuttajille suunnattuja, eri kielillä olevia www.sivuja tulee kehittää. Ulkomaalaistaustaisella työntekijällä tulee olla oikeus opiskella/jatko-opiskella edellyttäen kuitenkin selviytymistä opinnoistaan suomenkielellä.

Maahanmuuttaja ja hänen perheensä tarvitsee aina erilaisia kunnallisia palveluja. Näitä tarpeita on käsitelty niukalti ohjelmaluonnoksessa. Jos työperustaiselle maahanmuutolle nähdään tarve pääkaupunkiseudulla ja sitä aletaan aktiivisesti tukea, niin jo suunnitteluvaiheessa on huomioitava työntekijän ja hänen perheensä tarvitsemien kunnallisten palvelujen määrä. Se merkitsee luonnollisesti kunnallisen palvelujen kysynnän lisääntymistä ja siihen tarvittavat resurssit näkyvät kustannusten lisääntymisenä kunnan taloudessa.

Lisätietoja antaa hallintoylihoitaja Marketta Kupiainen, puhelin 31042348, 0503226743.

XX

Outi Kupiainen
vs. toimitusjohtaja